

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Identifikation

Kommunenr. 475	Kommune Rudkøbing		
Kategori 2 Bebyggelsesmønstre, landskabstyper og lokale udviklingstræk			
Lokalitet Kystområdet			
Emne Havne og skibsbroer		Sted Strynø	
Registreringsdato forår 2002	Registratør JEJ/RM	Arkiv nr.	Løbenr. 22

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Sammenfatning

Kommunenumr. 475	Kommune Rudkøbing	
Emne Havne og skibsbroer		Sted Strynø

Strynø og Strynø Kalv hører til de mest fascinerende og egenartede af øhavets kulturmiljøer. De oprindelige livsbetingelser var landbrug og fiskeri, men med søfartens udvikling i 1800-årene ændredes forholdene i en usædvanlig retning, som endnu i dag giver sig til kende i Strynø by, hvis bebyggelse indeholder unike bevaringsværdier af betydning for landet. Også den skarptskårne og velbevarede udskiftningsfigur må prioriteres højt i en bevaringssammenhæng, sammen med delelementer som toftøgærder (stenstreng), kirke, skole, skibsbro og mølle.

Den første skibsbro blev bygget i 1866 med økonomisk bistand fra stamhusejeren, Chr. greve Ahlefeldt-Laurvig, men da dampfærger mellem Rudkøbing og Marstal ikke kunne lægge til på grund af ringe vanddybde blev broen i år 1900 forlænget og udstyret med et brohoved. Skibsbroen er den eneste bevarede dampskibsbro i det sydfynske område.

Grevebroen har en sparsom bebyggelse i form af et lille hus og et cykelskur yderst på molen. Alligevel fremstår det samlede ensemble af bygninger, moler, færgeløje, lysmaster oa som et kulturmiljø med en vis arkitektonisk charme.

Kulturmiljøet er velbevaret og af betydning for Fynsområdet.

Grevebroen

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

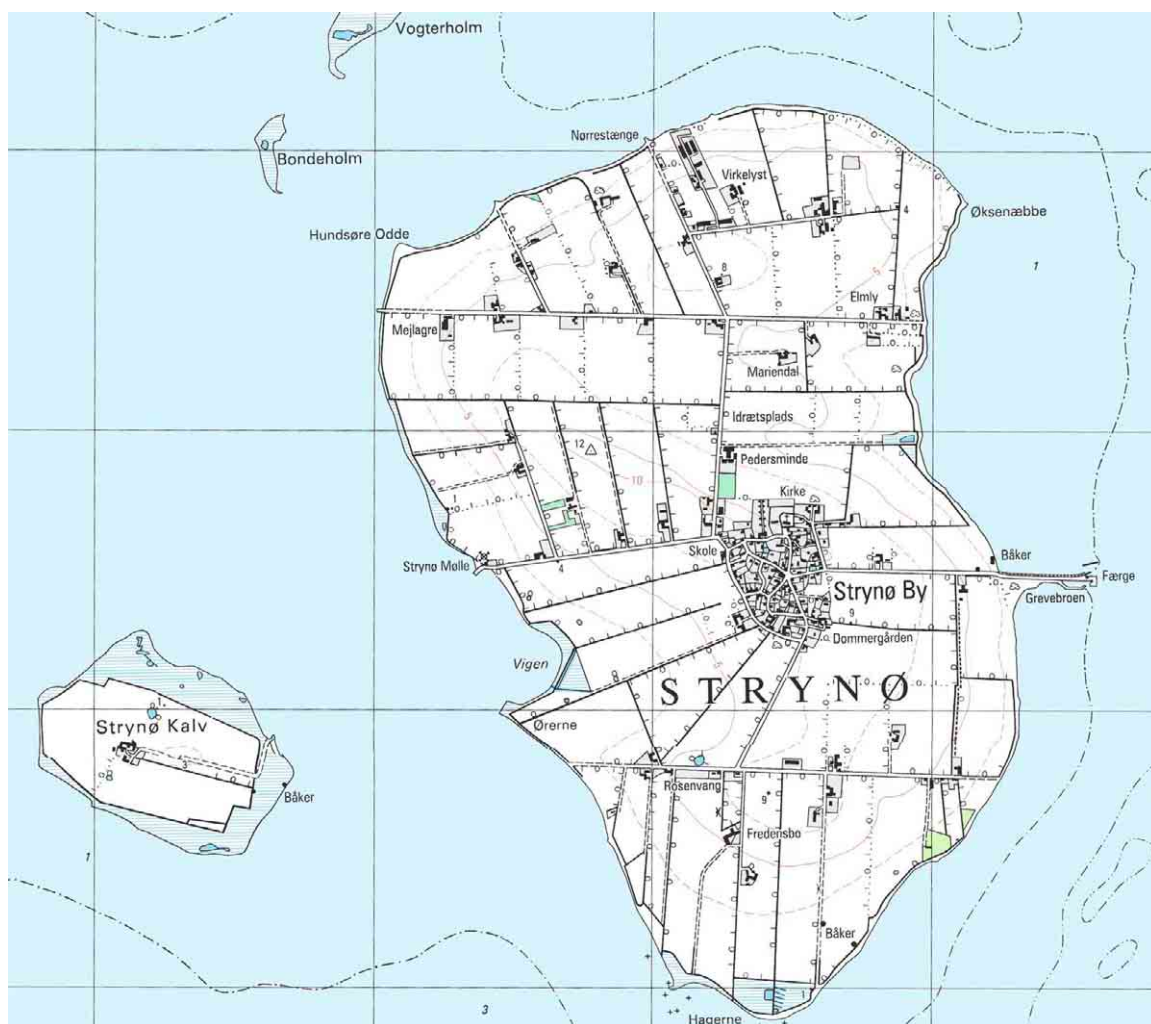
Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Naturgrundlag

Kommunenr. 475	Kommune Rudkøbing	
Emne Havne og skibsbroer		Sted Strynø

Strynø er en bred bakke som har fået den nuværende havafgrænsning ved landsænkning gennem de sidste 5000-6000 år. Siden yngre stenalder afslutning ca. 1800 f.Kr. findes ingen større arkæologiske spor efter mennesker, og Strynø med Strynø Kalv blev først atter koloniseret ved overgangen til 1300-årene. De små øer i øhavet lå hen med græs, krat og mindre skove, og udflytterne havde ikke adgang til gavntre eller brændsel. Middelalderens udbyggede samfundsstruktur med et udviklet landbrug og et vist mål af vareproduktion og markedsøkonomi gjorde det imidlertid realistisk for små bondefællesskaber at overleve året rundt på øerne i det indre øhav.

Kort i mål 1:25.000

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Kulturhistorie

Kommunenumr. 475	Kommune Rudkøbing	
Emne Havne og skibsbroer		Sted Strynø

Med sejladsens større betydning i 1800-årene øgedes behovet for en skibsbro. Den første anløbsbro blev bygget i 1866 med økonomisk bistand fra stamhusejeren, Chr. greve Ahlefeldt-Laurvig, deraf det tidligere almindelige navn "Grevebroen". Den havde en forgænger i form af en lille dækmole.

Dampfærgerne mellem Rudkøbing og Marstal kunne imidlertid ikke lægge til på grund af ringe vanddybde, så gods og passagerer måtte fragtes frem og tilbage på mindre både. År 1900 blev broen forlænget så færgen kunne anløbe. På Brohovedet opførtes et lille læ- og pakhuis som i en nyere version står på samme sted. På sydsiden findes stadig en rampe til brug for af- og pålæsning. Broen fik brolægning omkring 1925, og telefon og el i begyndelsen af 1930'erne. En både- og jollehavn på sydsiden anlagdes i 1920'erne. I 1954 indrettedes et egentlig færgeleje for at lette af- og indkørslen. Strynø fik egen bilfærge i 1966 da Sydfynske ophørte med besejlingen.

Strynø Brovej ender ude på spidsen af Grevebroen.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

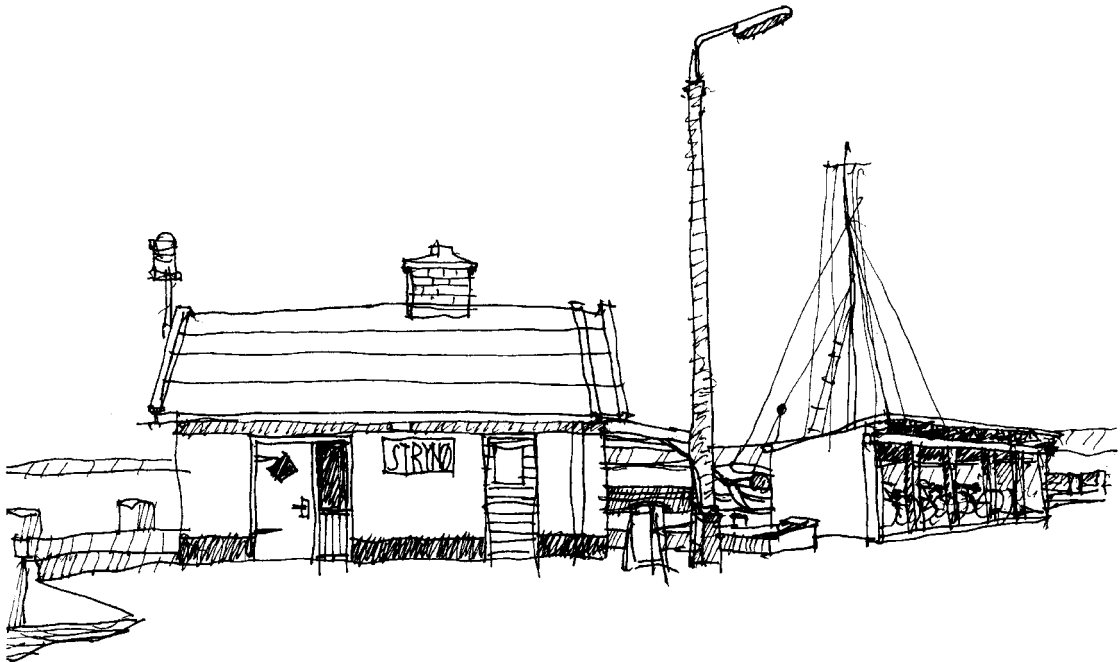
Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Arkitektur og bebyggelse

Kommunenr. 475	Kommune Rudkøbing	
Emne Havne og skibsbroer		Sted Strynø

Grevebroen har en sparsom bebyggelse i form af et lille hus og et cykelskur yderst på molen. Alligevel fremstår det samlede ensemble af bygninger, moler, færgeløje, lysmaster oa som et kulturmiljø med en vis arkitektonisk charme.

Yderst på Grevebroen fortæller husets skilt, at vi er på Strynø. Der er sørget behørigt for pendlernes cykler, mens de passer deres arbejde i Rudkøbing.